

Handelingsplan (toelichting)

De blauwgedrukte teksten in dit document dienen ter ondersteuning van je handelingsplan en kunnen verwijderd worden nadat je het betreffende onderdeel hebt ingevuld. Deze tekst is louter ter informatie van je zelf en helpt je om je handelingsplan goed uit te voeren en het format goed in te vullen.

Zakelijke gegevens

Naam leerling:		
Groep/klas:	DI:	Leergebied:
Begin- en einddatum periode:		Uitvoerder:

Beginsituatie

Korte weergaven van de kwantitatieve en kwalitatieve gegevens uit het onderzoeksverslag als ook de conclusies uit je onderzoek. Wat kan de leerling wel en (nog) niet?

Leerdoelen

Formuleer leerdoelen voor de lange (bijvoorbeeld een jaar) en de korte termijn (6 tot 12 weken). Maak een keuze uit onderstaande doelen (dit zijn voorbeelden) of voeg nieuwe doelen toe afhankelijk van de resultaten van het onderzoek. Leerdoelen (vanuit leerlingperspectief; in gedragstermen en/of kwantitatieve termen) geven aan wat de leerling moet kunnen aan het eind van de handelingsperiode. Denk hierbij aan de volgende doelen:

- **Niveaudoel**
Een te bereiken toetsresultaat in de vorm van een groei in vaardigheidsscore, leerwinst in Dle's, standaardscores, enzovoorts.
- **Inhoudsdoel**
Een inhoudsdoel heeft betrekking op een of meer onderdelen van een bepaald vakgebied en wordt hierbij concreet geformuleerd. Voorbeelden hiervan zijn:
 - Technisch lezen: kunnen lezen van woorden van het type mkm of woorden met een cluster, kunnen lezen van woorden met een lange klank aan het eind van de eerste lettergreep, enzovoorts (zie hiervoor bijvoorbeeld overzicht beschrijving AVI-niveaus).
 - Rekenen: kunnen benoemen van de even en oneven getallen, kunnen opzeggen van de getallenrij tot en met 30, kunnen ordenen van de getallen van minst naar meest en van meest naar minst, enzovoorts.
 - Technisch lezen: kunnen lezen van 10 mkm via directe woordherkenning, kunnen lezen van woorden van het type mmkm volgens de clusterstrategie, kunnen lezen van woorden met een lange klank aan het eind van de eerste lettergreep, enzovoorts.
 - Spelling: kunnen koppelen van de tweetekkenklanken aan de letters, goed schrijven van tweelettergrepige woorden met een verdubbeling van de medeklinker, goed schrijven van de woorden met aai, ooi en oei, enzovoorts.
 - Begrijpend lezen: kunnen onderscheiden van inleiding, kern en slot in een tekst, leren samenvatten van een tekst aan de hand van kernwoorden, leren doorzien van relaties zoals oorzaak – gevolg, middel – doel, enzovoorts.
 - Woordenschat: woorden leren met behulp van een woordveld, leren van de betekenis van woorden rond het thema, enzovoorts.
- **Procesdoel**
Een procesdoel heeft betrekking op de wijze waarop een leerling iets leert en de strategie die hierbij door de leerling gebruikt wordt. Voorbeelden hiervan zijn:
 - Rekenen: kunnen oplossen van de sommen over het tiental middels splitsen van het tweede getal (aanvullen tot het tiental), eraf opgaven kunnen oplossen met de getallenlijn waarbij het tweede getal gesplitst wordt in tientallen en eenheden (56 – 28), enzovoorts.
 - Technisch lezen: zoemend kunnen lezen van mkm-woorden, meerlettergrepige woorden kunnen lezen met behulp van lettergrepen, bij het lezen van woorden gebruikmaken van de context, raadfouten voorkomen door na te gaan of het woord past in de context, enzovoorts.
 - Spelling: Woorden met lange klank goed schrijven door het verwoorden en toepassen van het stappenschema, woorden met eeuw, ieuw en uw goed schrijven door een koppeling te maken met de kapstokwoorden leeuw, nieuw en ruw, mkm-woorden goed schrijven op basis van auditieve analyse en klank-tekenkoppeling, enzovoorts.
 - Begrijpend lezen: gebruikmaken van wie, wat, wanneer en waar-vragen om betekenis te verlenen aan een tekst, onderstrepen van de kernwoorden in een alinea om op basis hiervan een samenvatting te geven,
 - Woordenschat: leren afleiden van de betekenis van een woord uit een samenstelling, afleiden van betekenis van een woord uit een alinea, leren van de betekenis van woorden door de betekenis op te zoeken, een ander te vragen, enzovoorts.
 - De beheersing van een effectieve strategie bij het leren van woorden voor een vreemde taal.

Leerdoelen

- Sturingsdoel

Leerlingen moeten ook leren om hun eigen leerproces te sturen (sturingsstrategieën) en bij fouten hun leerproces te verbeteren of te herstellen (herstellingsstrategieën). Dit wordt ook het beheersen van metacognitieve vaardigheden genoemd.

- Sturingsstrategieën in de vorm van:
 - Het doel bepalen waarom het van belang is om dit somtype te beheersen, dit woord goed te schrijven of in deze tekst geen fouten te maken.
 - Oriëntatie op de taak, de rekenopgave, het woord en de moeilijkheden die bijvoorbeeld in het woord voorkomen. Een leerling met spellingproblemen schrijft het woord vaak op basis van (incorrect) woordbeeld en gaat niet na wat de moeilijkheden zijn die in een woord voorkomen.
 - Gebruikmaken van de aanwezige voorkennis. Bijvoorbeeld: Ik ken de splitsingen tot en met 10 en dit ga ik toepassen bij de opgaven tot en met 20 (zonder overschrijding van het tiental. Ik heb die regel geleerd, waarbij ik het woord eerst in klankgroepen verdeel, de regel verwoord en daarna toepas. Ik weet iets over dit onderwerp. Op welke manier kan ik daar gebruik van maken bij het lezen van een tekst in een andere taal dan het Nederlands?
 - Het bepalen van de werkwijze of de oplosstrategie om tot het goede antwoord te komen.
 - Het bepalen van welk hulpmiddel ik kan inzetten om tot de juiste oplossing te komen.
 - Gebruikmaken van de betekenis of de herkomst van het woord.
- Herstelstrategieën in de vorm van:
 - Het even wachten bij een bepaalde spellingmoeilijkheid die in een woord voorkomt en hierbij nagaan wat het spellingprobleem is en hoe dit kan worden aangepakt om tot de juiste schrijfwijze te komen.
 - Nagaan of het antwoord dat ik gegeven heb passend is bij de rekencontext.
 - Overlezen van de geschreven woorden en nagaan of het woord of delen van het woord correct zijn geschreven.
 - Het voor een tweede keer opschrijven van (een deel van) het woord om na te gaan welke schrijfwijze de voorkeur verdient. Van belang hierbij is om niet alleen gebruik te maken van het woordbeeld, maar zeker van de strategieën die van toepassing zijn.
 - Het gebruik maken van een stappenplan voor rekenen, begrijpend lezen, spelling. Voorbeeld: in de vorm van het begrijpen van het woord, luisteren naar het woord, opschrijven van het woord en controleren of het woord goed is geschreven.
 - Het gebruik maken van een opzoekboekje waarin de diverse reken- en spellingstrategieën vermeld staan inclusief de bijbehorende aanpakken en regels.
 - Het inzetten van compenserende strategieën bij gespreksvaardigheid in een andere taal.
 - Het verdelen van een woord in klanken, klankgroepen, betekenisvolle woorddelen bij samenstellingen, voor- en achtervoegsels als opstap naar de schrijfwijze van het woord.
 - Het verwoorden van de reken- en spellingstrategie die van toepassing is.
 - Het opzoeken van de schrijfwijze van het woord.
 - Hulp vragen aan een ander.

Lange termijn

- *Niveaudoel*
- *Inhoudsdoel*
- *Procesdoel*
- *Sturingsdoel*

Korte termijn

- Niveaudoel
- Inhoudsdoel
- Procesdoel
- Sturingsdoel

Werkwijze

Methodisch handelen (maak een keuze voor één of meer motieven en geef aan waarom)

- Remediëren
- Compenseren
- Dispenseren
- Stimuleren en motiveren

